

Seat No. : _____

XS-121

L.L.B. (Sem.-IV)

April-2013

212E Human Right Law & Practice

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

૧. માનવ અધિકારોનો અર્થ, ખ્યાલ અને મહત્ત્વ સમજાવો. ૨૦
અથવા
ભારતીય પ્રણાલીમાં માનવ અધિકારોના ખ્યાલના ઐતિહાસિક વિકાસની વિસ્તૃત રીતે ચર્ચા કરો.
૨. “માનવ અધિકારો સંબંધિત આંતરરાષ્ટ્રીય દસ્તાવેજો” પર લઘુ નિબંધ લખો. ૨૦
અથવા
ભારતીય બંધારણના મૂળભૂત અધિકારોમાં પ્રતિબિંબિત થતા માનવ અધિકારો અંગે ચર્ચા કરો.
૩. સ્ત્રીઓ અને બાળકોના માનવ અધિકારોની નિર્ણિત ચુકાદાના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો. ૨૦
અથવા
“ભારતની ન્યાયપાલિકા માનવ અધિકારોના ચાર્ટરને બંધારણમાં વાંચે છે.” – આ વિધાનની વિગતે ચર્ચા કરો.
૪. રાજ્ય માનવ અધિકાર આયોગની ભૂમિકા અને કાર્યોને વિશેષતઃ ગુજરાત રાજ્યના સંદર્ભમાં સમજાવો. ૨૦
અથવા
માનવ અધિકારોના રક્ષણ અને સંવર્ધનમાં વિવિધ એન.જી.ઓ. (બિન સરકારી સંસ્થાઓ)ની ભૂમિકા – સમજાવો.
૫. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ચાર) ૨૦
(૧) માનવ અધિકારોના ઉદ્ભવસ્થાન
(૨) માનવ અધિકારોની વિવિધ વિચારસરણીઓ
(૩) માનવ અધિકારોની સાર્વત્રિક ઘોષણા (યુ.ડી.એચ.આર.) અને તેનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ
(૪) આઈ.એલ.ઓ. (I.L.O.) અને તેના કાર્યો
(૫) અનુસુચિત જાતિ અને અનુસુચિત જનજાતિને પ્રાપ્ય માનવ અધિકારો
(૬) કેદીઓના માનવ અધિકારો
(૭) એમનેસ્ટી ઈન્ટરનેશનલ
(૮) માનવ અધિકાર અદાલતો

Seat No. : _____

XS-121

L.L.B. (Sem.-IV)

April-2013

212E – Human Right Law & Practice

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

1. Explain the meaning, concept and importance of Human Rights. **20**

OR

Discuss in detail : Historical development of the concept of Human Rights in Indian Tradition.

2. Write a brief essay on “International Documents relating to Human Rights”. **20**

OR

Discuss about Human Rights reflected in Fundamental Rights under the Constitution of India.

3. Discuss the Human Rights of women and children with reference to decided cases. **20**

OR

“Indian Judiciary is reading Human Rights Charter under the Constitution of India” discuss this statement in detail.

4. Explain the role and function of State Human Rights Commission with special reference to Gujarat State. **20**

OR

Explain the role of various NGO’s (Non Government Organization) in the protection and promotion of Human Rights.

5. Write short notes : (any **four**) **20**

- (1) Sources of Human Rights
- (2) Various theories of Human Rights
- (3) Universal declaration of Human Rights : its significance and limitations
- (4) I.L.O. and its function
- (5) Human Rights granted to schedule caste, schedule tribes
- (6) Human Rights of Prisoners
- (7) Amnesty International
- (8) Human Right Courts